Prioritert	Utvalgte 10	Mulig tiltak	Visualisering	Sted	Respons fra medvirkning	Styrke forbind...	Flere grunner...	Forutsigbar parkering	Sektor
		Kulturhistorisk stolpejakt	Fra Sundrejordet til Myren	Hele Sundre	Mange synes det er en god idé og har idéer for hva som kunne fått stolpe. Inspirerer til å ta beina fatt	X	X		Folkehelse, frivillighet, næring og reiseliv, kultur
		Flerbruksamfi	Kultur, lek og underholdning i Myren	Mellom Kulturhuset og Kafé TID	https://teams.microsoft.com/meet/387664382209222?p=7QZ2IXOQQ4IrP6gsd0		X		Kultur, Vei og park, Oppvekst
		Utekino	Kultur, lek og underholdning i Myren	Mellom Kulturhuset og Kafé TID	Ungdomsrådet synes utekino i sentrum er en spennende idé.		X		Kultur, næring og reiseliv
		Unik temalekeplass	Kultur, lek og underholdning i Myren	Parkeringstaket / Myren	Lekeplassen i Gol har blitt en destinasjon, også for familier fra Ål.		X		Kultur, oppvekst, næring og reiseliv, vei og park, folkehelse
		Infrastruktur for utescene	Kultur, lek og underholdning i Myren	Myren	Kultur er opptatt av å få på plass en utescene som gjør det enkelt og billig å trekke mer av aktiviteten inne i kulturhuset ut i sentrum.		X		Kultur, næring og reiseliv
		BUA lekevert ungdomsjobb	Kultur, lek og underholdning i Myren	Ved lekeplass	Fortsettelse av tidligere ungdomsjobber i BUA, og utprøving av lekeplass.		X		Kultur, oppvekst, folkehelse
		Sitteplasser ved barnelek	Kultur, lek og underholdning i Myren	Ved lekeplass	Eldre ønsker å kunne sitte sammen nær andre generasjoner		X		Folkehelse, vei og park, kultur
		Samarbeid mellom kulturhuset og serveringssteder om helaftens opplevelser	Kultur, lek og underholdning i Myren	Myren / kulturhuset / Tanken	Unge voksne savner helaftens opplevelser med middag, forestilling og drikke etter. Det er risikabelt for restauranter å satse 100% på kveldsåpent. Kulturhuset er flinke på å tenke tema og konsept, f.eks. Oscarkveld.		X		Kultur, næring og reiseliv
		Trivelig belysning	Kultur, lek og underholdning i Myren	Rundt kulturhuset	Uteområdet mellom kulturhuset og parkeringstaket oppleves mørkt i dag. Kultur ønsker å søke belysningsprosjekt.	X			Kultur, vei og park
		Gågatekalender	Gågate som enkelt settes opp når det er aktivitet	Myren	Mange har lyst på gågate i Myren. Samtidig er overgangen fra ingen gågate til full gågate stor. Det er lettere å få det til når det skjer arrangement som trekker folk til sentrum.		X		Næring og reiseliv, kultur
		Sundregavekort	Gågate som enkelt settes opp når det er aktivitet	Hele Sundre	Rådmann har forsøkt å kjøpe gavekort til alle butikkene i sentrum som julegave til ansatte i kommunen uten hell. Næringslivet vil gjerne at ansatte bruker sentrum mer. Ungdom synes dette er lurt.		X		Næring og reiseliv
		Flyttbare møbler og planter	Gågate som enkelt settes opp når det er aktivitet	Myren	Mange har lyst på gågate i Myren. Samtidig er næringslivet opptatt av at de må ha forutsigbarhet på at det fortsatt er kundegrunnlag dersom gata skal være stengt		X		Næring og reiseliv
		Hev/senk pullerter for dagsstengt gågate	Gågate som enkelt settes opp når det er aktivitet	Myren	Mange har lyst på gågate i Myren. Samtidig er næringslivet opptatt av at de må ha forutsigbarhet på at det fortsatt er kundegrunnlag dersom gata skal være stengt		X	X	Næring og reiseliv

I samarbeid med	Type kostnad	Kostnadnivå	Hvordan teste raskt og billig?	Vurdering fra Lokalt Byrå og lhuga arkitekter
Torpo IL, historielaget og bygdearkivet, Visit Ål	Drift	Lav	Bruke høsten til å teste samarbeid mellom kulturavdelingen, Ål utvikling, bygdearkivet og historielaget om kulturhistorisk løype 2027	Et tiltak med mye interesse og som treffer på både å styrke forbindelsene og å skape flere grunner til å være i sentrum. Et tiltak med lave kostnader og lite risiko, og derfor kan brukes til å øve på samarbeid mellom flere kommunalområder og med aktører utenfor kommuneorganisasjonen.
	Investering	Høy		Viktig for å utnytte det at arrangører ønsker å skape mer aktivitet i sentrum. Samtidig må en scene også fungere resten av tiden når det ikke skjer noe.
	Drift	Medium		En start på å ta aktivitet inne i kulturhuset også ut i sentrum for å skape mer sentrumsaktivitet og gi kultur til enda flere.
Grunneiere og næringsdrivende	Investering	Høy	Idékonkurranse/dugnad for store og små om hva slags tema Ål sin sentrumslekeplass burde ha, f.eks. folkemusikk og kulturhistorie, trolldom og Sundreberget eller hyttetema.	Viktig å føle opp testen som ble gjort forrige sommer. Medvirkning om overordnet tema kan være en god måte å involvere lokalsamfunnet uten å skape en veldig dyr anskaffelse.
Grunneiere og næringsdrivende, Ål utvikling, arrangører	Investering / Drift	Høy	En fast scene står tom mesteparten av tiden. En bør undersøke muligheten for en flatpakket scene som er lett å settes opp, og om det kan samkjøres med et flerbruksamfi.	Viktig for å utnytte det at arrangører ønsker å skape mer aktivitet i sentrum. Samtidig må en scene også fungere resten av tiden når det ikke skjer noe.
BUA, Ungdomsskolen, Ål VGS	Drift	Lav	Kan testes ved enkeltarrangementer i sentrum, og som sommerjobb	
Engasjerte pensjonister som vil bygge i tre	Investering	Lav		Viktig å huske på ifm etablering av mer lek i sentrum. Kan styrke kafédriften of folkelivet i sentrum.
Serveringsstedene	Drift	Lav	Ta kontakt med hvert spisested og høre om de er interessert i å sette opp en temarett ved en forestilling som kommer til kulturhuset, f.eks. Lars Monsen, Herborg Kråkevik, Kakejazz, bedriftsmiddag til IDIOTENE PÅ JOBBEN 2.	Et tiltak som går rett på tema om flere grunner til å være lengre i sentrum og offentlig-privat samarbeid om å hjelpe hverandres tilbud. Krever ikke store investeringer å komme i gang med. Fordelen er at det er event-basert, så å teste det litt forplikter ikke serlig.
	Investering	Medium	Teste plassering og effekt med lyslenker brukt på byggeplasser, gjerne sammen med barn og unge som bruker kulturhuset.	Kultur har allerede et belysninsprosjekt på blokka. Kan brukes til å forberede lokalsamfunnet om at det vil skje større endringer med hele rommet mellom kulturhuset, parkeingstaket, kafé TID, Myren og den grønne tomta
Grunneiere, næringsdrivende arrangører	Drift	Lav	Kan dette testes ved å lage et dokument med arrangementer det kunne vært aktuelt å ha gågate og snakke med Ål utvikling og grunneiere om mulighetene rundt de ulike arrangementene?	Å lykkes med strategien med enkel midlertidig gågate så er det viktig med et verktøy for å jobbe med å fylle den med aktivitet. En gågate funker ikke uten aktivitet.
Handel	Drift	Lav		Kan være en god gulrot i oppstaten av sentrumssamarbeid / grunneierlag
Grunneiere og næringsdrivende, Engasjerte pensjonister som vil bygge i tre	Investering	Medium	Konseptet kan jobbes med av studenter som studentoppgave innen arkitektur, møbeldesign og urban design, for å finne noe som både er praktisk enkelt og estetisk vakkert.	
Grunneiere og næringsdrivende	Investering	Medium	Starte med flyttbare bommer for å demonstrere at konseptet fungerer i praksis før en investerer i dyre pullerter.	Et mer langsiktig tiltak som en bør jobbe med andre tiltak for å komme til. Men likevel et bra langsiktig mål for Myren.

		Enkel rigg for boder i gågate	Gågate som enkelt settes opp når det er aktivitet	Myren	Ungdom ønsker muligheten til å lære å utvikle, produsere og selge egne produkter.		X		Næring og reiseliv, kultur, oppvekst
		Statuepark	Fra Sundrejordet til Myren	Grønn tomt ved Sundrejordet	Kulturhistorie er allerede en viktig del av Ål sin identitet, som også kan brukes til sentrumsutvikling.	X	X		Kultur, næring og reiseliv
		Fluktstoler i parken	Fra Sundrejordet til Myren	Grønn tomt ved Sundrejordet	Den grønne flekkern ved kulturhuset kan bli et blikkfang for de som stopper fra riksveien. Unge har lyst til å være mer i parken og er opptatt av det skal være ålreit å sitte der i ulike gruppestørrelser.		X		Kultur, oppvekst, næring og reiseliv
		ZIP-line for lek	Fra Sundrejordet til Myren	Grønn tomt ved Sundrejordet	Tidligere arbeidsgruppe om den grønne tomta foreslo zip-line. Kan fungere som blikkfang for barnefamilier som stopper ved Spar/CircleK/Kiwi for å lade og kjøpe is.				Næring og reiseliv, oppvekst
		Trivelig belysning	Fra Sundrejordet til Myren	Grønn tomt ved Sundrejordet	Flere forteller at belysning kan være med på å gjøre stien i parken mer synlig, lede øyet mot sentrum og gjøre det triveligere å oppholde seg i parken.	X			Vei og park
		Tilrettelagt plass for REKO-utdeling og informasjon	Fra Sundrejordet til Myren	Ved Circle K	Lokale produsenter i Hallingdal bruker Reko-ringen for å selge varene sine. I dag er utsalgsplassen ved Circle K usynlig for tilreisende og de som ikke allerede vet om den.		X		Næring og reiseliv, landbruk, vei og park
		Styrke forbindelsen mellom Gartneritomta og kulturhuset	Fra Sundrejordet til Myren	Grønn tomt ved Sundrejordet	Stien som går gjennom den grønne tomta i dag er vanskelig å se hvor leder hen fra Gartneritomta. Styrket forbindelse her gjør det enklere å trekke besøkende i "stop-and-shop" oppover i sentrum. Gjør det enklere å ta beina eller sykkelen fatt.	X			Vei og park, Kultur
		Skilting for gående og syklende	Trygg ferdsel gjennom Stasjonskrysset	Hele Sundre	Mange er opptatt av trivelig skilting i sentrum. Tilflyttere forteller at det tar lang tid å få oversikt over alt Sundre har å tilby. Avstandene i sentrum oppleves store, til tross for at det ikke tar mer enn 5 minutter å krysse hele Sundre på langs og på tvers.	X			Næring og reiseliv, vei og park
		Trivelig belysning	Trygg ferdsel gjennom Stasjonskrysset	Stasjonsvegen	Flere forteller at veien fra Stasjonsvegkrysset og opp til gamle torget oppleves mørk og utrivelig i dag.	X			Vei og park
		Mikro-barsel-lekeland	Hverdagsmøter ved Familiens Hus	Familiens Hus	På idésmien ble det trukket frem at man savner steder for foreldre i barsel å møtes, som er trygge for de aller minste barna å leke i.		X		Helse, oppvekst
		Kaffe til besøkende og forbireisende på familiens hus	Hverdagsmøter ved Familiens Hus	Familiens Hus	Flere ferdes forbi familiens hus i dag, men mangler grunner til å stoppe opp der. Når det kommer tjenester som kan skape stigma kan det bli lavere terskel å oppsøke dersom man allerede har gode assosiasjoner til området		X		Helse, folkehelse
		Sitteplass i solveggen på familiens hus	Hverdagsmøter ved Familiens Hus	Familiens Hus	Flere har pekt på at Familiens hus har gode solforhold. Tidligere har eldre naboer i området brukt Spar som møtested i hverdagen	X	X		Helse, folkehelse
		Trivelig oppholdsplass i nærheten av helsetjenestene i familiens hus	Hverdagsmøter ved Familiens Hus	Familiens Hus	Flere ferdes forbi familiens hus i dag, men mangler grunner til å stoppe opp der. Når det kommer tjenester som kan skape stigma kan det bli lavere terskel å oppsøke dersom man allerede har gode assosiasjoner til området	X	X		Helse, folkehelse, vei og park
		Bruke snarveier mellom Myren og Sundrevegen som grønne mini-lunger	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Myren og Sundrevegen	Mange forteller at forbindelsene mellom Myren og Sundrevegen føles usynlige og blir lite brukt, men kan bli veldig fine grønne oaser mellom byggene.	X			Vei og park, næring og reiseliv

Ål VGS Bygg- og anleggsteknikk, Ungt Entreprenørskap, REKO-ringen, Bondens marked, Engasjerte pensjonister som vil bygge i tre	Investering	Lav	Utvikle og bygge sammen med VGS-elevene	Et tiltak som kan dra nytte av at det nå er en gjeng pensjonister som gjerne vil bygge noe. Om en venter for lenge kan det være at interessen har dabbet av.
Ål historielag	Investering	Medium		
	Drift	Lav	Leie eventfluktstoler i sommersesongen for å teste om og hvordan det blir brukt og av hvem	Dette er et tiltak en kan komme raskt i gang med allerede i sommer, som er synlig, interessant og lokalmedier og kan starte en større samtale om bruk av denne grønne tomta.
	Investering	Medium		
	Investering	Medium	Teste plassering og effekt med lyslenker brukt på byggeplasser, gjerne sammen med barn og unge som ferdes der	
REKO-ringen	Investering	Lav	Enkelt informasjonsskilt om at REKO-ringen har utdeling ved Cirkle K, og at QR-kode for å komme til facebook-gruppa.	
Ål utvikling, beboere på gartneritomta	Investering	Medium		
Ål utvikling, Grunneiere og næringsdrivende	Investering	Medium	Starte med godt synlige skilt ved det mest brukt P-plassene, for å vise hvor kort avstand det er til alt rundt.	Et mindre, men synlig tiltak som kan gi ny kunnskap og erfaring om hvordan å påvirke ferdselen på Sundre. Må sees i sammenheng med andre tiltak rundt forbindelser, sånn at det faktisk er praktisk og trivelig å følge skiltene.
	Investering	Medium	Teste plassering og effekt med lyslenker brukt på byggeplasser, gjerne sammen med barn og unge som ferdes der, og bekymrede foreldre	
	Investering	Medium	Invitere barselgrupper til eget idémøte om konseptet	Familiens Hus er kommunens aller største sentrumstiltak nå. Derfor er det lurt å sikre gode sentrumskvaliteter fra tiltaket. Dette svarer til et behov for unge foreldre, som er viktige for kommunen.
	Drift	Lav	Enkel kaffetrakter plassert lett tilgjengelig med hyggelig skilt om at en kan forsyne seg.	Familiens Hus er kommunens aller største sentrumstiltak nå. Derfor er det lurt å sikre gode sentrumskvaliteter fra tiltaket.
Engasjerte pensjonister som vil bygge i tre	Investering	Medium		Familiens Hus er kommunens aller største sentrumstiltak nå. Derfor er det lurt å sikre gode sentrumskvaliteter fra tiltaket.
	Investering	Medium		Familiens Hus er kommunens aller største sentrumstiltak nå. Derfor er det lurt å sikre gode sentrumskvaliteter fra tiltaket.
Grunneiere	Investering	Medium	Kan man teste dette med å fikse opp n forbindelse først?	Et godt sted å begynne med grunneiersamarbeid i Myren. Dekker et funksjonelt behov, historie, identitet og stolthet, samt behov for grønne lunger i sentrum.

		Korttidsparkering i Myren	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Myren	Næringslivet forteller at kameraparkering i Myren, med 3-4 timer gratis, og eventuelt overskudd brukt på sentrumstiltak, ville ha fått arbeidstakere til å stå andre steder og sikret kundene plass.			X	Vei og park
		Sørge for at hver avdeling i Ål komune har nok parkering rundt sentrum.	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Helsetunet og Myren	Som største arbeidsgiver i sentrum bør Ål kommune gå foran i bedre tilrettelegging for ansattparkering. Ansatte har svart at de fint kan gå 3-4 minutter fra P-plass til arbeidssted.			X	Vei og park, helse
		Trivelig snarvei til Elvelangs, fysisk aktivitet på Bråta og parkeringsplass	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Helsetunet til Bråta	I kartene om Elvelangs ligger denne forbindelsen inne som en snarvei. Få vet om det. Samtidig kan triveligere forbindelse her åpne for at flere parkerer på Bråta og går derfra, som åpner opp parkeringsplasser i sentrum for annen bruk.	X		X	Vei og park, helse
		Trivelig trapp mot sentrum	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Trappesjakten ved Nille	Trappen fra Nille og opp mot sentrum er bortgjemt, og for de som oppdager den er det lett å tro at den er privat, og ikke en snarvei mot sentrum.	X			Vei og park, næring
		Kartlegge og utvikle kommunens ungdomstilbud som del av en helhet av private og ideelle initiativ, og andre møtesteder på Sundre.	Attraktivt ungdomstilbud som passer inn i hverdagen	Hele Sundre	Etter flere runder medvirkning med ungdomsrådet, og innspill fra andre er inntrykket vårt at det er mange ulike ungdomstilbud på Sundre som ikke er koordinert. Denne oversikten er viktig for å unngå unødvendig konkurranse, og i stedet spille sammen.	X	X		Oppvekst
		Reisevaneundersøkelse	Mer forutsigbar parkering	Hele Sundre	Mange ønsker mer fakta og kunnskap om hvem og hvor mange som parkerer hvor, og hvem som har hva slags parkeringsutfordringer på Sundre i dag. Mange er lei av synsing.	X		X	Folkehelse
		Helhetlig parkeringspolitkk	Mer forutsigbar parkering	Hele Sundre	Mange kjenner seg igjen at parkeringsutfordringen ikke handler om antall plasser, men om bruken og forutsigbarhet. En bør skille mellom behov og bruk for kunder/besøkende, ansatte og beboere.			X	Vei og park
		Universel utforming i sentrum	Mer forutsigbar parkering	Hele Sundre	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og elre er opptatt av det skal bli lettere å bevege seg i sentrum. Særlig forbindelsen fra gamletorget til Kafé Tid oppleves bratt og utilgjengelig.	X			Folkehelse
		Planlegge gangveier, stier og forskjønning i sammengheng med flomsikringstiltak	Mer forutsigbar parkering	Myren / Stasjonsvegen	Både innbyggere og ansatte på teknisk avdeling forteller at når man uansett skal gjøre flomsikringstilak, er det en god mulighet for å også gjøre det mer trivelig. For eksempel ved å åpne elva mer til omgivelsene og legge til rette for gange.	X			Vei og park, Utviklingsavdeling en, Folkehelse
		Bruke miljøfyrtårnordningen til sentrumsutvikling	Mer forutsigbar parkering	Hele Sundre	Ål kommune er miljøfyrtårn, som vil si at en skal jobbe for mer aktiv reise til og fra jobb med mindre klima- og miljøavtrykk. Ål er også partnerkommune, som vi si at en skal jobbe med å sertifisere flest mulig bedrifter i kommunen.			X	Folkehelse
		Sentrumssamarbeid / Grunneierlag	Fine snarveier og bedre parkering i Myren	Myren	Kommuner som lykkes med sentrumsutvikling kjennetegnes av organiserte grunneiere. I Ål ønsker en et grunneierlag for bedre dialog og samarbeid med Ål kommune om tiltak.	X	X	X	Næring og reiseliv

Grunneiere og næringsdrivende	Investering	Medium		Ordentlige virkemidler for å skille og prioritere ulike typer parkering, og å faktisk kunne håndheve det er viktig. Det funker ikke når det er opp til hver enkelt å frivillig parkere annerledes. Må sees i sammenheng med helhetlig parkeringspolitikk og politiske mål for parkering i sentrum.
Verneombud, Vestre Viken HF	Investering	Medium	Kartlegge hvilke avdelinger som parkerer hvor, hvor en kan måle opp bedre for å få flere plasser, og hvor det er lettest å utvide eksisterende parkerinsplasser rundt sentrum.	Kommune og stat har mange ansatte i sentrum, og en opplever at en del av disse parkerer litt vilkårlig. Her har Ål kommune mye direkte inflytelse på sentrum en kan komme raskt i gang med.
Idrettslag, frivilligsentralen	Investering	Medium	Kartlegge hvem som kan ha nytte av å parkere på bråta	
Grunneiere og næringsdrivende	Investering	Lav	Kan man teste dette med et enkelt skilt og hyggelig belysning?	
Ungdomsrådet	Drift	Medium		
	Drift	Lav		Det er mye synsing om reisevaner og parkering i dag, og samtidig ønske om ulike tiltak. Dette er en farlig kombo, hvor en risikerer å gjøre store og kostbare tiltak uten å vite om det svarer til behovet.
Grunneiere, næringsdrivende, beboere	Investering	Medium	Utlyse kvantitativ reisevaneundersøkelse fra analysebyrå	Uten politisk enighet og eierskap til hva en ønsker å oppnå med parkering i sentrum blir det vanskelig å få gjennomslag for større og viktige grep. Om en ikke klarer å politisk prioritere målene, så oppnår en heller ingen mål og ting fortsetter som før. Et godt kunnskapsgrunnlag om dagens situasjon er essensielt.
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Eldrerådet, Frivilligsentralen,	Investering	Medium	Identifisere prioriterte steder, og bake dem inn i andre sentrumstiltak, f.eks. flomsikring, flerbruksamfi, skilting, etc.	Universell utforming er et lovkrav og del av menneskerettighetene (CRPD). Plikten til å jobbe med dette kan brukes som en god anledning til å gjøre flere gode sentrumstiltak samtidig, og ikke bare tilfredsstille loven.
Grunneiere	Investering	Medium		Kommunen skal uansett bruke en del penger på å grave flomsikringstiltak. En kan derfor dra nytte av at et blir billigere å lage det pent til for gående og syklene når det gjøres samtidig. Så slipper man å grave to ganger på samme sted.
Hallingdal Næringshage, Ål utvikling, verneombud	Drift	Lav	Ta kontakt med Miiljøfyrtårn nasjonalt for råd og hjelp til hvordan miljøfyrtårn kan brukes til sentrumsutvikling.	
Grunneiere	Drift	Lav	Sentrumsgavekort kan være et attraktivt første steg å samarbeide om.	Et kjennetegn ved kommunene som lykkes med stedsutvikling er at grunneierne er organisert på en måte som gjør at de kan jobbe sammen. Vi har identifisert at mange er interessert i å utvikle sentrum, men at laget ikke er satt sammen enda. Dette er viktig å få på plass tidlig.

		Ny gangbro til Bråta		Bråta	Mange forteller at gangbroen til Bråta ligger litt bortgjemt i dag, men at den gir gode muligheter for at Bråta kan brukes mer til langtidsparkering.	X		X	Folkehelse, vei og park
		Sundretvers (forlengelse av Elvelangs)	Kart over forbindelser som bør utvikles	Fra Bråta og Sundrejordet opp til Sundrevegen	Mange er stolte over hva Ål har fått til med Elvelangs, og tenker det er naturlig å utvikle det videre inn i sentrum.	X			Vei og park, Folkehelse, Ål utvikling
		Gangbro ved siden av Stasjonsbrua	Trygg ferdsel gjennom Stasjonskrysset	Stasjonsvegen	Mange opplever at Stasjonsbrua har smale fortau og føles utrygg å ferdes på i dag. Å utvide eller erstatte broa er alt for kostbart.	X			Folkehelse, vei og park

Statens vegvesen	Investering	Medium		
	Investering	Medium	Kan man tegne opp kart og gå forbindelsene sammen med innbyggere for å teste det ut, og hva som skal til for å gjøre det til en trivelig tur-runde i sentrum?	Å bruke Elvelangs/Sundretvers som rød tråd og konsept for alt arbeid med forbindelser og tilrettelegging for gange kan snu det som fort blir et tørt infrastrukturprosjekt til å også handle om identitet, stolthet, trvisel og folkehelse.
Buskerud fylkeskommiune	Investering	Høy		